

büszkeségei. Ez a csodálatos reprodukciókkal – kódexlapok, iniciálék, bőrkötések szépséges képeivel – díszített kötet a téma legjobb magyar és olasz szakembereinek tanulmányaival mutatja be a könyvtár virágzásának hazai kulturális hátterét, és a corvinák utóéle-

tét. A tanulmányok címei önmagukért szólnak: Hunyadi Mátyás magyar király portréja / Mátyás király könyvtára az uralkodó reprezentációjában / Nyitott kérdések a Bibliotheca Corviniana kora újkori történetében / Az olasz könyvtárakban őrzött corvinák / Mátyás és

a miniatúrák / Mátyás emblémái / Könyvfestészet Mátyás király budai udvarában / A Corvin Mátyás számára készített aranyozott bőrkötésekről.

Osman Péter

Országmarketing

Országmarketing. Jelentősége nagyobb, mint valaha, és egyre növekszik. Oly korba érkezünk, amelyben a kisebb országok számára mindinkább létfontosságú, hogy képesek legyenek jól felmutatni belső értékeiket mind a külvilágnak, mind pedig a honi lakosságnak. Az országmarketing a versenyképesség javításának egyik fontos eszközévé vált. Ezen a pályán a honi lakosok megnyeréséért éppen úgy meg kell küzdeni, mint a külhoniakért,

különben máshol fogják elkölteni az erre szánt pénzüket. Ki-ki gondolja végig, üdülési nyomán a világ hány táját ismeri jobban, mint például az Őrséget. Aligha kérdéses, hogy a legtöbbünk többé-kevésbé számottevő részét nem ismeri az ország azon természeti és építészeti kincseinek sem, amelyek pedig beletartoznának az érdeklődési körébe. Ám gondoljunk arra is, hogy ez nem feltétlenül az ő hibájukból van így...

Országmarketing. Látunk programokat, akciókat, amelyeken érezzük, hogy miközben rengeteg pénzt költenek rájuk, hozadékuk valószínűleg kicsiny lesz. Mert sikeres program ezen a területen csak az lehet, amelyben kellő mértékben van szellem és tudás is. Nélkülük a pénzt csak elvesztegetik, ezzel szemben velük viszonylag kevés pénzből is lehet nagyot alkotni. A továbbiakban erre mutatunk be néhány kiváló példát a könyvkiadásunk területéről.

SZABÓKY ZSOLT

A Kárpát-medence várai

Novella Kiadó, 2004

Régi dicsőségünk – elkerülhetetlen nyitó gondolat, ha egykori várainkról esik szó. Történelmünk nem csekély része mutatkozik

meg bennük. Büszke vagy éppen bánatos mai valójukban a hajdani világunk, országunk őrszemeinek, jórészt az akkori élet fontos

központjainak szerencsés túlélői, vagy reánk maradt árnyai, de mindenképpen olyan helyszínek, amelyek megragadják a képzele-

tünket, és felkeltik a megbecsülésünket építőik iránt. A várak a katonai jelentőségük mellett, többnyire azzal szerves összefüggésben a hatalom székhelyéül is szolgáltak, és ez utóbbiként a védelmi, raktározási és kaszárnyaszerepükön túl betöltötték a gazdasági, igazgatási, ítélkezési központ funkcióját is – tehát lényegében az akkori társadalmi berendezkedés kőbe dermedt emlékét láthatjuk bennük. Különösen szerencsés esetekben ezek az emlékek ott csillognak a fennmaradt, vagy restaurált belső berendezéseken is, majdhogynem élővé téve rég letűnt lakóik jelenlétét. Ezért nagyon is ésszerű, hogy

bőlcsebb vidékeken sokat tesznek, áldoznak azért, hogy a várakat az idegenforgalom vonzóerejévé tegyék. Az már az országok sorsát tükrözi, hogy az itt sorakozó várak közül hány van a mai Magyarország területén, és hány azon kívül. Így a várak bemutatása rólunk szól, ha nagy részük már nem is a miénk.

A Novella Kiadóra A pénz története című igen szép kötetéért figyeltünk fel, amelynek eredetijében a British Museum adta közre a különleges pénztörténeti kiállításának anyagát, és amely a Novelánál nemrég második kiadásban is megjelent – feltétlenül érdemes elolvasni. Ez az album is méltóan

mutatja be a tárgyát: hívogatóan szépek, hangulatosak Szabóky fényképei – a nyomdatechnikájuk pedig a jó és a kítűnő között változik. A térség 126 várának fényképei sorakoznak benne, amelyek egyetlen kivételével az akkori magyar királyság területén épültek. A kötet tartalmas bevezetővel indul, a továbbiakban pedig a főszerep a fényképeké, amelyekhez rövid történeti magyarázó szövegek csatlakoznak. A várak sora, a tartalomjegyzék szerepét játszó helységnévmutatóban, a XIII. sz. második felében épült, ma Szlovákiában lévő Ajnácskakőtől a vele egykorú, ma ugyancsak szlovákiai Zsolnalitváig terjed.

DERCSÉNYI BALÁZS, KAISER OTTÓ, KOPPÁNY TIBOR

Magyar Várak

Officina '96 Kiadó

A rólunk alkotott kép a világban nagyrészt dolgaink spontán hozadékaként alakul ki, legtöbbször szándékainktól függetlenül. Győzködök például brit kiadókat, hogy küldeményt a mi Postánkra bízni legfeljebb tétivevényvel szabad, és mire megértik, megvan a véleményük is. Annál inkább igyekeznünk kell, hogy megmutassuk a világnak vonzó értékeinket. Például régi dicsőségünk fényes borongós-emlékeztetőit, a várainkat, vagy ami belőlük megmaradt.

A várak mindenütt az érdeklődők kedvelt célpontjai, hiszen a képzeletet megragadóan beszél-

nek múltról és jelenről. Abban, akik ma vagyunk, sok egyéb mellett benne van az is, amit ezek adtak az ország sorsának alakulásához. Gondoljunk csak a mieink közül például Hunyadi Vajdahunyadára, Visegrádra, Zrínyi Szigetvárára, Dobó Egri-várára, Jurisics Kőszegére, a felhőbe hanyatlott drégeli romra vagy Klapka Komáromára.

Viharos múltunkban a várak nagyobb szerepet játszottak, mint a szerencsésebb nemzetekében, és ugyanezért kevesebb is maradt fent belőlük. Az Officina szép kötete negyven várat, várkastélyt,

várromot mutat be azok közül, amelyek a mai országhatárainkon belül találhatóak. Mesteri fényképek, valamint a legfontosabb jellemzőket röviden összegző magyarázatok segítenek látni és érteni, ami fennmaradt, amit szépen, sőt olykor csodaszépen helyreállítottak, másutt pedig valamelyest ráérezni a maradványokból arra, amit elsodort az idő, leromboltak a külső hatalmak, vagy az enyészetnek adott a közöny.

A kötetet a magyarországi várépítésről és várakról szóló, nagyon érdekes és tartalmas tanul-